

VÆKST

2023 – uge 12

Ukrudtsbekæmpelse i vintersæd i foråret – vær obs. så snart muligheden byder sig

Situationen i markerne

I langt de fleste vintersædsmarker var det muligt at foretage en god ukrudtsbekæmpelse mod såvel græsukrudt som tokimbladet ukrudt i efteråret, men i det lange milde efterår har ukrudtet haft gode muligheder for nyfremspiring og vækst i en lang periode. Gennemgå derfor nu især tidligt etablerede marker, marker med store udfordringer med vanskelige græs- og tokimbladede arter samt eventuelle ubehandlede marker. Kig en ekstra gang rundt i markernes udsider og eventuelle sammenpløjninger.

Det er meget vigtigt, at væselhale, agerrævehale, ital. rajgræs, større forekomster af alm. rajgræs samt store kornblomster, storkenæb, hejrenæb, spildraps m.v. bliver bekæmpet ved først givne lejlighed i forhold til temperatur og mulig færdsel på markerne.

Billeder fra venstre: Væselhale, kornblomst, hejrenæb og storkenæb. Billederne er taget primo marts, og bl.a. disse arter kræver bekæmpelse ved først givne lejlighed.

Er vintersæden meget manganlidende, er det vigtigt at afhjælpe det, INDEN der iværksættes en hård græsukrudtsbekæmpelse. Manganbehandlinger bør foretages så snart, det er muligt at færdes i markerne. Det samme er tilfældet med første kvælstoftilførsel, hvis den ikke allerede er foretaget.

Marker med mindre forekomster af vindaks, enårig rapgræs, alm. rajgræs og almindelig tokimbladet ukrudt samt marker, hvor Mateno Duo har været anvendt i efteråret målrettet primært kornblomster, storkenæb, hejrenæb og spildraps, kan afvente bekæmpelse til hen i april, hvorved også nyfremspiret ukrudt vil blive bekæmpet.

Er der ingen græsukrudt og kun behov for opfølgning mod almindelig tokimbladet ukrudt (ikke kornblomster, storkenæb, hejrenæb og spildraps) kan bekæmpelse oftest afvente ultimo april/primio maj og foretages sammen med en eventuel vækstregulering og/eller svampebekæmpelse.

Sprøjtetidspunkt

Til trods for skiftende vejr og temperaturer er der vækst i ukrudtet med små hvide rødder. Græsmidlerne Cossack, Atlantis, Rexade og Broadway kan alle anvendes med god virkning i en periode med gennemsnitlige døgntemperatur på 7-8°C. Let frost i morgentimerne (i en ellers mild periode) har mindre betydning for effekt og skånsomhed, mens behandling før en længerevarende frostperiode forringer effekten og kan skade afgrøden. Hussar Plus OD i vinterbyg kræver lidt højere gennemsnitstemperatur, min. 8-10°C, for god virkning, hvilket ofte er vanskeligt at forene med en effektiv bekæmpelse af større græsukrudt. Følg evt. [Cossack-Vejret - Bayer Crop Science Danmark](#) for at vurdere optimal sprøjtetidspunkt i de forskellige områder af landet.

Bekæmpelsesforslag

I tabel 1 (vinterbyg) og tabel 2 (vinterhvede, tritcale og vinterrug) er angivet vores anbefalinger til middelvalg og dosis målrettet de forskellige ukrudtsarter. Laveste angivne dosis anvendes hvis god afgrødekonkurrence, småt ukrudt og/eller mindre forekomster af ukrudtsarterne, mens højeste dosis anvendes, hvis det modsatte er tilfældet. **Rød mærkning viser de arter, som pågældende middel er "specialist" overfor.**

Tabel 1. Ukrudtsløsninger i vinterbyg.

Problem	Middel	Dosering, g/l pr. ha	Bemærkning
Er der mange store agerstedmoder og ærenpris bør der tilsættes 0,05-0,075 l/ha Legacy til nedenstående løsninger, hvis diflufenican ikke har været anvendt i efteråret. Alternativt kan der tilsættes 5-8 g/ha Nicanor SG, hvis der ikke har været anvendt SU-midler (f.eks. Express/Trimmer/Atlantis) i efteråret, og hvis der ikke anvendes Hussar Plus OD i foråret.			
Mindre bestande af vindaks og rajgræs samt alm. tokimbladet ukrudt (<i>ikke vanskelige græsarter og/eller tokimbladede arter som storke-/hejrenæb, kornblomster, resistent fuglegræs, kamille m.v.</i>).	Hussar Plus OD + Renol	0,05 l + 0,5 l	Anvendes tidligt (men under lune og gode vækstforhold) på meget småt ukrudt. Maks. 0,05 l og senest st. 32. Er marken ubehandlet i efteråret, kan der ikke forventes tilstrækkelig effekt. Evt. behov for senere opfølgning (ikke med SU-midler) mod nyfremspiret tokimbladet ukrudt/vanskelige tokimbladede arter.
Flyvehavre.	Primera Super + Agropol	0,8-1,0 l + 0,2 l	Senest st. 30 for at undgå afgrødeskade.
Alm. tokimbladet ukrudt, herunder <i>ikke resistente</i> kamiller, valmuer og fuglegræs samt mindre storkenæb	Primus XL	0,4-0,5 l	Ofte en tilstrækkelig løsning - især hvis Mateno Duo er anvendt mod vanskelige tokimbladede arter i efteråret.
Storke-/hejrenæb, lægejordrøg, mindre forekomster af kornblomster, forebyggelse af resistens valmue og fuglegræs, kamille, burresnerre og alm. tokimbladet ukrudt.	Zypar	0,4-0,5 l	Anvend i stedet 0,3-0,4 l/ha Pixxaro hvis erkendt resistent fuglegræs.
Mange kornblomster, mindre forekomster af storkenæb-/hejrenæb, resistent kamille, forebyggelse af resistens kamille og valmue, burresnerre og alm. tokimbladet ukrudt.	Mustang Forte	0,5-0,6 l	Senest st. 32 og min. 10°C. Min. 1,0 l/ha hvis erkendt resistent kamille og der ikke er anvendt Mateno Duo i efteråret. OBS. restriktioner for halmanvendelse (herunder til biogas), efterfølgende afgrøde og dosisinterval.

Tabel 2. Ukrudtsløsninger i foråret i vinterhvede, tritcale og vinterrug.

Ukrudt	Middel	Dosis, g/l pr. ha	Bemærkninger
OBS på doseringsintervaller ift. afgrødestadier – læs midlernes etiketter. Er der mange store agerstedmoder og ærenpris bør der tilsættes 0,05-0,075 l/ha Legacy til nedenstående løsninger, hvis det ikke har været anvendt i efteråret. Alternativt kan der tilsættes 5-8 g/ha Nicanor SG, hvis der ikke har været anvendt SU-midler (f.eks. Express/Trimmer/Atlantis) i efteråret, og hvis der ikke anvendes Cossack OD eller Atlantis i foråret.			
Græsukrudt og tokimbladet ukrudt (se også opfølgning tabel 2 på næste side for tokimbladet ukrudt alene)			
Alm. rajgræs, enårig rapgræs, alm. rapgræs, ital. rajgræs, væselhale, vindaks og alm. tokimbladet ukrudt (dog ikke resistent ukrudt). <i>Væselhale og ital. rajgræs kræver højest angivne dosis og tilsætning af 10 kg flydende N/ha (f.eks. i DG-leaf N 18). Øvrige nævnte arter/opfølgning kan ofte klares med lavest angivne dosis, dog afhængig af størrelse.</i>	Cossack OD + Renol	0,6-0,93 l + 0,5 l	Senest st. 32. Maks. 0,6 l/ha i vinterrug. Er der anvendt SU-midler i efteråret, må der ikke anvendes Cossack OD i foråret. Der kan ikke forventes fuld effekt mod væselhale uanset dosis. <i>Er der kornblomster, lægejordsrøg, storkenæb, hejrenæb, resistent fuglegræs, kamille og valmue skal anden løsning vælges mod tokimbladet ukrudt.</i>
Valmue, lægejordsrøg, storkenæb, hejrenæb, kornblomst, resistent valmue og små fuglegræs, blød hejre, vindaks, alm. rajgræs, alm. rapgræs, flyvehavre og alm. tokimbladet ukrudt (dog ikke stærk på store kamiller og fuglegræs). <i>Alm. rajgræs, alm. rapgræs, blød hejre, flyvehavre og kornblomst kræver højest angivne dosis.</i>	Rexade 440 + PG26N	37,5-50 g + 0,5 l	Senest st. 32 for Rexade 440. <u>Maks. dosis af Rexade 440 er:</u> indtil st. 29 37,5 g/ha og indtil st. 32 50 g/ha. I vinterrug dog senest st. 30 hvis Atlantis indgår. Maks. 0,45 l/ha Atlantis, som kan være meget "hård" ved rug og bør undlades hvis muligt.
Arter i ovenstående række + enårig rapgræs og meget alm. rajgræs.	Rexade 440 + Atlantis OD + PG26N	50 g + 0,4 l + 0,5 l	
Agerrævehale, ital. og alm. rajgræs, alm. rapgræs, væselhale, kornblomst, valmue, blød hejre, gold hejre (se bemærkning), vindaks, flyvehavre, enårig rapgræs og alm. tokimbladet ukrudt. <i>Nødvendig dosis afhængig af ukrudtsarter og størrelse. Effekten på agerrævehale, væselhale og ital. rajgræs kan øges ved tilsætning af 10 kg flydende N/ha (f.eks. i DG-Leaf N 18).</i>	Broadway + PG26N	165-220 g + 0,5 l	Godkendt indtil st. 39. <u>Max. dosis af Broadway er:</u> indtil st. 29 110 g/ha, indtil st. 32 165 g/ha og indtil st. 39 220 g/ha. Gold hejre ved splitbehandling med enten sig selv (2 x 110 g/ha) eller med Rexade (110 g/ha + opfølgning Rexade 25 g/ha). Anvend mindst 180 g/ha hvis flyvehavre og enårig rapgræs.
Flyvehavre.	Topik + Renol eller Serrate + Renol eller Primera Super + Agropol	0,4 l + 0,5 l 120 g + 0,5 l 0,8-1,0 l + 0,2 l	Topik er samtidig god mod agerrævehale og alm. rapgræs-ikke hvis anvendt efterår. Serrate er samtidig god mod alm. rapgræs og vindaks. Primera Super er samtidig god mod vindaks og agerrævehale.

Tokimbladet ukrudt (tabel 2 fortsat)			
Alm. tokimbladet ukrudt, herunder <i>ikke resistente</i> kamiller, valmuer og fuglegræs samt mindre storkenæb	Primus XL	0,4-0,5 l	Ofte en tilstrækkelig løsning - især hvis Mateno Duo er anvendt mod vanskelige tokimbladede arter i efteråret og som resistensbryder.
Storke-/hejrenæb, lægejordrøg, mindre forekomster af kornblomster, forebyggelse af resistens valmue og fuglegræs, kamille, burresnerre og alm. tokimbladet ukrudt.	Zypar	0,4-0,5 l	Anvend i stedet 0,3-0,4 l/ha Pixxaro hvis erkendt resistent fuglegræs.
Mange kornblomster, mindre forekomster af storkenæb-/hejrenæb, resistent kamille, forebyggelse af resistens kamille og valmue, burresnerre og alm. tokimbladet ukrudt.	Mustang Forte	0,5-0,6 l	Senest st. 32 og min. 10°C. Min. 1,0 l/ha hvis erkendt resistent kamille, og der ikke er anvendt Mateno Duo i efteråret. OBS. restriktioner for halmanvendelse (herunder til biogas), efterfølgende afgrøde og dosisinterval.
Arter i ovenstående række + spildkartofler, gråbynker, agertidsler og resistent kamille. (Metaxon + Ammoniumsulfat mod agerpadderok).	Mustang Forte	1,0 l	St. 30-32. OBS. restriktioner for halmanvendelse (herunder til biogas), efterfølgende afgrøde og dosisinterval.

Additiver, flydende gødning og blandinger

Olie/Renol anbefales som additiv til Hussar Plus OD og Cossack OD, når midlerne anvendes alene eller i blanding med Legacy. PG26N anvendes som additiv til Broadway og Rexade 440. Hvis Hussar Plus OD hhv. Cossack OD ønskes blandet med mangan og/eller andre midler end Legacy, skal olie/Renol erstattes af spredeklæbemiddel som f.eks. Agropol. Mod de vanskelige græsarter; ital. rajgræs, agerrævehale og væselhale, kan effekten af Cossack, Atlantis, Rexade og Broadway forbedres ved – foruden det anbefalede additiv – samtidig at tilsætte maks. 10 kg N/ha i flydende gødning (f.eks. i form af DG-leaf N 18 eller N 32). Mod øvrige græsarter og ved brug af andre midler anbefales **ikke** tilsætning af flydende N pga. risiko for svidning af afgrøden / nedsat effekt. Hvis græsukrudsbehandling foretages samtidig med, at der er kommet god vækst i kraftige afgrøder, kan der tilsættes maks. 0,5 l/ha Stablan Extra til Cossack, Rexade 440 eller Broadway som vækstregulering i vinterhvede og vinterrug.

Lovgivning

Det er kun tilladt at anvende SU-holdige midler én gang i sæsonen. Se tabel 3.

Tabel 3. Begrænsninger for brugen af SU-holdige midler i samme vækstsæson.

Hvor der i efteråret er anvendt:	Må der tidligt forår anvendes:	Og senere i foråret anvendes:
Ingen SU-midler.	Hussar Plus, Atlantis, Cossack, Accurate, Nicanor, Express, Express Gold, Nuance, Trimmer (disse midler må ikke blandes) og endvidere Broadway, Rexade, Primus, Saracen M, Serrate, Zypar.	Broadway, Primus XL, Starane XL, Cleave, fluroxypyr-midler, Mustang forte, MCPA, Pixxaro.
Atlantis, Othello, Express, Nuance, Trimmer.	Broadway, Rexade, Primus, Saracen M, Serrate, Zypar.	Broadway, Primus XL, Starane XL, MCPA, fluroxypyr-midler, Mustang forte, Pixxaro.